

RIKSDAGENS SVAR 296/2002 rd

Regeringens proposition med förslag till räddningslag och till lagar om ändring av vissa andra lagar

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till räddningslag och till lagar om ändring av vissa andra lagar (RP 192/2002 rd).

Beredning i utskott

Förvaltningsutskottet har i ärendet överlämnat sitt betänkande (FvUB 30/2002 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Räddningslag

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på

1) insatser för att förebygga eldsvådor och andra olyckor, om inte något annat bestäms i någon annan lag eller i förordning,

2) räddningsverksamhet, varmed avses sådana skyndsamma åtgärder till följd av en olycka eller oönskad fara för en olycka som vidtas för att skydda och rädda människor, egendom och miljö samt för att begränsa skador och lindra följder, och

3) befolkningsskydd, varmed i denna lag avses att människor och egendom skyddas och

uppgifter som nämns i 2 punkten utförs under undantagsfrihållanden enligt 2 § beredskapslagen (1080/1991) och 1 § lagen om försvarstillstånd (1083/1991) samt att beredskap skapas för detta.

De funktioner som nämns i 1 mom. bildar ett verksamhetsområde som kallas räddningsväsendet.

Dessutom tillämpas de bestämmelser om räddningsväsendets uppgifter som ingår i lagen om förhindrande av vattnens förorening, försakad av fartyg (300/1979), lagen om bekämpande av oljeskador som uppkommer på land (378/1974), sjöräddningslagen (1145/2001), sjöflyglagen (674/1994), luftfartslagen (281/1995) eller i någon annan lag.

Bestämmelser om särskilda befogenheter för räddningsväsendet under undantagsfrihållanden ingår i beredskapslagen.

2 kap.

Ansaret för räddningsväsendet

2 §

Inrikesministeriets och länsstyrelsens uppgifter

Inrikesministeriet skall leda och utöva tillsyn över räddningsväsendet samt övervaka tillgången till dess tjänster och nivå på dem, svara för och organisera räddningsväsendets förberedelser för hela landet samt samordna de olika ministeriernas verksamhet inom räddningsväsendet.

Länsstyrelserna sköter de uppgifter som nämns i 1 mom. inom länets område.

Delegationen för räddningsväsendet skall bistå inrikesministeriet vid planering, utveckling och uppföljning av räddningsväsendet.

Närmare bestämmelser om inrikesministeriets och länsstyrelsens uppgifter inom räddningsväsendet samt om tillståndande av delegationen för räddningsväsendet och om delegationens sammansättning meddelas vid behov genom förordning av statsrådet.

3 §

Det lokala räddningsväsendets uppgifter

Inom de områden som statsrådet fastställer (det lokala räddningsväsendet) ansvarar kommunerna i samråd för räddningsväsendet enligt det som beskrivs i 4 § lagen om bildande av räddningsområden (1214/2001). Det lokala räddningsväsendet skall

1) upprätta en organisation för räddningsväsendets uppgifter,

2) svara för upplysning och rådgivning inom räddningsväsendet samt vara sakkunnig i frågor som gäller räddningsväsendet,

3) svara för de åtgärder som räddningsmyndigheterna skall vidta för att förbygga olyckor och begränsa skador samt svara för brandsyn,

4) svara för de uppgifter som hör till räddningsverksamheten,

5) för sitt eget vidkommande svara för de uppgifter som hör till befolkningsskyddet och upprätta den nödvändiga beredskapen,

6) samordna olika myndigheters och andra berörda instansers verksamhet inom räddningsväsendet, samt

7) för sitt eget vidkommande svara för personalutbildningen inom räddningsväsendet.

Närmare bestämmelser om uppgifterna för det lokala räddningsväsendet meddelas vid behov genom förordning av statsrådet.

4 §

Räddningsmyndigheter

Statliga räddningsmyndigheter och de tjänstemän som inrikesministeriet och länsstyrelsen förordnat till uppgiften.

Räddningsmyndigheter inom ett räddningsområde och de högsta tjänsteinnehavarna och övriga av området förordnade tjänsteinnehavare inom räddningsväsendet samt det lokala räddningsväsendets behöriga kollegiala organ.

5 §

Brandkårer

Inom ett räddningsområde skall det finnas ett räddningsverk som består av personal i huvudsyssla och vid behov även av personal i bisyssla. Dessutom kan det lokala räddningsväsendet omfatta frivilliga brandkårer, anstaltsbrandkårer och fabriksbrandkårer enligt vad det lokala räddningsväsendet har avtalat med dem.

6 §

Andra myndigheters uppgifter

Skyldiga att delta i räddningsverksamheten och befolkningsskyddet enligt vad som bestäms om deras uppgifter i författningarna om respektive verksamhetsområde eller i övrig lagstiftning ovid sidan av räddningsmyndigheterna

1) Nationella brandverket,

2) polisen,

3) gränsbevakningsväsendet,

4) försvarsmakten,

5) social- och hälsovårdsministeriet, Folkhälsoinstitutet, Läkemedelsverket, Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral, Strålskyddets centralen, Rättsskyddscentralen för hälsovården, Institutet för arbetshygien,

6) miljöministeriet, Finlands miljöcentral, de regionala miljöcentralerna,

7) jord- och skogsbruksministeriet, Forststyrelsen,

8) kommunikationsministeriet, Luftfartsverket, Meteorologiska institutet, Sjöfartsverket, Banförvaltningscentralen, Kommunikationsverket,

9) lässtyrelserna, samt

10) de arbetsverk och inrättningar som ansvarar för olika kommunala verksamhetsområden.

Forststyrelsen ansvarar för att lämna rådningsskyldigheterna för att de ska kunna utvärderas och att på eget initiativ ha beredskap att i samråd med rådningsskyldigheterna förbygga och bekämpa skogsbränder på statsägda mark som Forststyrelsen har i sin besittning.

Statliga och kommunala myndigheter och inrättningar samt skogscentraler som avses i lagen om skogscentraler och skogsbrukets utvecklingscentral (1474/1995) skall dessutom på begäran ge rådningsskyldigheterna handräddning som hör till deras verksamhetsområde eller annars förhålla sig till det.

Närmare bestämmelser om deltagande och handräddning enligt 1 och 3 mom. meddelas vid behov genom förordning av statsrådet.

7 §

Frivilligarbete

Organisationer som samverkar inom rådningsskyldighetsområdet kan av rådningsskyldigheterna anföras uppgifter inom utbildning, rådgivning och upplysning. Utöver det som i 5 § bestäms om avtalsbrandkårer kan frivilliga personer och organisationer anlitas för att bistå rådningsskyldighetsområdet, dock inte i uppgifter som innebär utövning av offentlig makt.

Närmare bestämmelser om frivilligas deltagande i rådningsskyldighetsområdet meddelas vid behov genom förordning av statsrådet.

8 §

Egen beredskap

De som äger eller innehar en byggnad eller som utövar industri- eller affärsverksamhet samt arbetsverk, inrättningar och andra sammanslutningar ansvarar för att på befärad plats och i sin verksamhet förbygga uppkomsten av farliga situationer samt att ha beredskap att vid överhängande fara skydda människor, egendom och miljön och att vidta sådana rådningsskyldigheter som de på egen hand förstår sig ha.

9 §

Planeringsskyldighet

Rådningsskyldigheterna samt andra i 6 § avsedda myndigheter och sammanslutningar som har uppgifter eller skall ge handräddning inom rådningsskyldighetsområdet ansvarar för att i samråd göra upp behövliga planer för rådningsskyldighetsområdet. Dessa myndigheter och sammanslutningar skall lämna rådningsskyldigheterna utredning över sina tillgängliga resurser för rådningsskyldighetsområdet.

För de områden där det finns en i 3 § 5 punkten nämnd verksamhet (990/1987) avsedd verksamhet eller en i förordningen om industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier (59/1999) särskilt definierad verksamhet som medför risk för storolycka skall det lokala rådningsskyldighetsområdet i samråd med anläggningen göra upp en rådningsskyldighetsplan för en eventuell olycka i anläggningen. När planen görs skall de invånare som riskerar att utsättas för fara här, information ges om planen och samarbete bedrivs i tillräcklig grad med myndigheterna i berörda och angränsande områden.

En rådningsskyldighetsplan för de områden som avses i 8 § skall göras upp för sådana i förordning av statsrådet angivna byggnader eller andra objekt där person- och brandskyddet eller miljön kan

antas vara utsatt för stor risk eller skadorna till följd av en eventuell olycka vara allvarliga. Nårmare bestämmelser om innehållet i räddningsplanen kan vid behov meddelas genom förrordning av statsrådet.

Genom förrordning av inrikesministeriet kan bestämmelser som preciserar planeringsskyldigheten enligt 1 och 2 mom vid behov meddelas.

3 kap.

Samarbete mellan räddningsområdena

10 §

Bistånd

Det lokala räddningsväsendet skall vid behov bistå ett annat räddningsområde i fråga om räddningsverksamhet och befolkningsskydd.

11 §

Larmanvisningar

Det lokala räddningsväsendet skall tillsammans med de angränsande områdena, andra myndigheter som deltar i räddningsverksamheten, myndigheter som ger handräddning samt närcentralen ge upp anvisningar om att tillkalla resurser som behövs för räddningsverksamheten samt om bistånd.

Larmanvisningarna skall avfattas så att närcentralen kan larma de närmaste sammanhängande enheterna oberoende av vilket område dessa tillhör.

4 kap.

Räddningsväsendets servicenivå

12 §

Servicenivå

Räddningsväsendet skall ha en servicenivå som motsvarar olycksriskerna. När servicenivån

bestäms skall också överksamheten under undantagsförhållanden beaktas.

Räddningsväsendet skall planeras och drivas så att olyckor förbyggs och behövliga åtgärder vid olyckor och fara vidtas effektivt och utan dröjsmål.

13 §

Beslut om servicenivån

Det lokala räddningsväsendet beslutar om räddningsväsendets servicenivå efter att ha hört kommunerna. I beslutet skall redogöras för vilka risker som finns i området och vilka resurser som står till förfogande samt anges servicenivån i fråga om förbyggandet av olyckor, räddningsverksamheten och befolkningsskyddet samt en plan för utvecklandet av dessa.

I beslutet skall anges att det gäller en viss tid.

Beslut om servicenivån skall tillställas länsstyrelsen. För beslutet bristfälligt kan länsstyrelsen återsända det för komplettering.

Genom förrordning av inrikesministeriet meddelas vid behov bestämmelser om beslutets innehåll och form.

14 §

Tillsyn över servicenivån

Länsstyrelsen skall utöva tillsyn över att räddningsväsendet håller en tillräcklig servicenivå. I detta syfte har länsstyrelsen rätt att få behövliga uppgifter och utredningar av det lokala räddningsväsendet.

Om servicen inom räddningsväsendet uppvisar avsevärda brister som inte avhjälps inom en tid som länsstyrelsen bestämmer, kan länsstyrelsen enligt 82 § förplikta den berörda parten att se till att servicenivån uppfyller bestämmelserna i lagen.

5 kap.

Utbildning och behörighetsvillkor inom räddningsväsendet

15 §

Statens ansvar för utbildningen

Staten sköter yrkesutbildningen inom räddningsväsendet samt utbildningen av den ledande och specialiserade personalen inom befolkningsskyddet. Närmare bestämmelser om hur utbildningen ordnas ingår i lagen (1165/1994) och förordningen (1237/1994) om Räddningsinstitutet.

Inrikesministeriet kan också bemyndiga någon annan läroanstalt eller Räddningsinstitutet att ge yrkesinriktad grundutbildning inom räddningsområdet. I den undervisning som ges av en behörig läroanstalt skall Räddningsinstitutets läroplaner iakttas. I fråga om de studerandes rättsskydd samt om disciplin och fördringsskydd i den behöriga läroanstalten gäller i tillämpliga delar lagen och förordningen om Räddningsinstitutet, dock så att rättelseyrkanden som gäller antagning av studerande och bedömning av studieprestationer vid en behörig läroanstalt behandlas av en av läroanstalten tillsatt examensnämnd med tre medlemmar, där en av medlemmarna skall representera de studerande. Närmare bestämmelser om examensnämnden utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet.

16 §

Andras ansvar för utbildningen

Det lokala räddningsväsendet skall se till att avtalsbrandkårernas personal och brandkårens personal i bisyssla har tillräcklig utbildning.

Det lokala räddningsväsendet leder den utbildning som syftar till egen beredskap i förretag och inrättningar. Dessutom skall det lokala räddningsväsendet ordna utbildning för den personal som har ansvar för skydd av bostadshus och inrättningar samt för annan personal inom den befolkningsskyddsorganisation som det är skyldigt att inrätta för den personal som avses i 15 § 1 mom.

Varje myndighet, arbetsverk och inrättning skall avse och utbilda den personal som behövs för befolkningsskyddsuppgifter under undantagsförhållanden.

17 §

Behörighetsvillkor för räddningsväsendets personal

Av det manskap, det underbefäl och det befäl i huvudsyssla som deltar i räddningsverksamheten inom ett räddningsområde krävs en sådan examen inom räddningsväsendet som uppfyller kraven i tjänsten eller uppgiften.

Av den personal i bisyssla och den frivilliga personal som deltar i räddningsverksamheten krävs tillräcklig utbildning. Läroplanerna för de kurser som ingår i utbildningskraven fastställs av Räddningsinstitutet.

Genom förordning av statsrådet bestäms vid behov närmare om de examina och den utbildning som avses i 1 och 2 mom.

18 §

Dispens

Inrikesministeriet kan av särskilda skäl bevilja dispens från de behörighetsvillkor för en tjänst eller en uppgift inom det lokala räddningsväsendet som bestäms i denna lag eller genom förordning av statsrådet, om det är absolut nödvändigt för att räddningsväsendet skall kunna ordnas på ett ändamålsenligt sätt.

6 kap.

Förebyggande av olyckor och begränsning av skador

19 §

Förebyggande av olyckor och begränsning av skador

Med förebyggande av olyckor avses allmänt förebyggande av olyckor och anknytande myndighetssamarbete, såsom anordning av byggnads

der, myndighetstillsyn, upplysning och rådgivning samt varsam hantering av eld och brandfarliga ämnen och anordningar.

Med begränsning av skador avses tekniska och andra åtgärder för att upptäcka, begränsa eller släcka eldsvådar.

20 §

Räddningsmyndigheternas uppgifter vid förebyggande av olyckor

Räddningsmyndigheterna skall följa utvecklingen i fråga om olycksrisker och antalet olyckor samt deras orsaker, och utgående från de slutsatser som kan dras vidta åtgärder för att förebygga olyckor samt vid behov ge andra myndigheter.

Räddningsmyndigheternas upplysning och rådgivning syftar till att människor skall kunna identifiera riskfaktorer, förebygga olyckor och handla rätt i olyckssituationer samt veta hur de skall förbereda sig för undantagsfall.

I syfte att förebygga olyckor och upprätthålla säkerheten skall räddningsmyndigheterna samarbeta med andra myndigheter samt med sammanlutningar och invånare i området.

21 §

Byggnaders allmänna brandsäkerhet

Byggnader och konstruktioner samt deras omgivning skall planeras, byggas och hållas i skick så att risken för att en eldsvåda uppstår eller sprider sig minskas och så att räddningsverksamheten möjliggörs om en olycka inträffar. I fråga om planering, byggande och underhåll gäller dessutom vad som bestäms om detta i markanvisnings- och bygglagen (132/1999) eller i författningar som utfärdats med stöd av den.

Lämpligt material eller andra lämpliga föremål får inte förvaras på vindar, i källare eller under eller i omedelbar närhet av byggnader, om det innebär risk för att eldsvåda uppstår

eller sprids eller om det försvårar släckningsarbetet.

22 §

Säkerhet i fråga om användning av byggnader och anordningar

En byggnads ägare eller innehavare skall i fråga om allmänna lokaler och med hänsyn till alla de arrangemang som tjäna hela byggnaden samt innehavaren av en lägenhet i fråga om lokaler i hans besittning se till att

1) av myndigheter eller i författningar förskriven släcknings-, räddnings- och bekämpningsmateriel, anordningar som underlättar släcknings- och räddningsarbetet, branddetektorer och larmanordningar samt övriga anordningar som varnar om överhängande fara, skyltar som anger utrymningsvägar och säkerhetsmärkning samt skyddsrummens utrustning och anordningar som funktionsdugliga och har underhållits och inspekterats påbehörigt sätt,

2) eldstäder och rökkanaler har sotats, samt att

3) ventilationskanaler och ventilationsanordningar har underhållits och rengjorts.

Genom förfordring av inrikesministeriet kan närmare bestämmelser meddelas om

1) tekniska detaljer och metoder för att hålla anordningar som avses i 1 mom. 1 punkten i funktionsdugligt skick, anordningar som skall genomgå ibruktagningsbesiktning eller periodisk besiktning eller som skall underhållas regelbundet samt om tidpunkten för servicen och besiktningen,

2) eldstäder och luftkanaler som skall sotas regelbundet samt om när och hur sotningen skall utföras och om intyg över sotning, samt om

3) ventilationskanaler och ventilationsanordningar, som av brandsäkerhetsskäl skall rengöras regelbundet samt om när och hur rengöringen skall utföras och om intyg över rengöringsarbetet.

23 §

Aktsamhetsplikt

Eld samt lättantändliga och explosiva eller annars farliga varor skall hanteras varsamt och med iakttagande av tillräcklig försiktighet.

När en reparation eller ett annat arbete medför avsevärt ökad brandrisk eller risk för någon annan olycka, skall tillräckliga försiktighetsåtgärder vidtas.

Var och en är skyldig att efter förmaniga och inom ramen för sin beställningsorder se till att beställningarna om förbyggnad av eldsvädd och andra olyckor och om tryggnad av människors säkerhet iaktas.

24 §

Att göra upp öppen eld

Lågeld eller annan öppen eld får inte göras upp i skog eller i närheten av skog, om förhållandena på grund av torka, vind eller av någon annan orsak sådana att risken för skogsbrand är uppenbar.

På annans mark får öppen eld utan tvingande skäl inte göras upp utan lov.

På skogsmark får hyggesbränning utföras även under torka med iakttagande av särskild försiktighet och under tillsyn av en yrkesman inom skogsbranschen.

Den lokala förvaltningsmyndigheten kan för viss tid förbjuda öppen eld eller någon annan verksamhet som kan medföra risk för eldsvädd inom förvaltningsmyndighetens område eller inom en del av det, om risken för eldsvädd är uppenbar. Allmän information om beslutet skall hållas tillgänglig inom förbudsområdet.

25 §

Anmälan om hygges- och halmbränning

När centralen skall på förhand underrättas om hyggesbränning av skogsmark samt halmbränning.

26 §

Brandsäkerheten på torvproduktionsområden

Den som tar upp torv skall i sin verksamhet särskilt bemärka sig om att förbygga eldsvädd. Torvupptagningen skall avbrytas när vindförhållandena eller andra orsaker medför uppenbar brandfara.

Bestämmelser som preciserar brandsäkerhetsåtgärderna på torvproduktionsområden kan vid behov meddelas genom förordning av inrikesministeriet.

27 §

Spaning efter skogsbränder och varning för skogsbrand

När risken för skogsbrand är uppenbar skall lärostyrelsen på glesast bebodda områden ordna effektiv spaning efter skogsbränder.

Meteorologiska institutet skall utfärda varning för skogsbrand för områden där väderleken anses medföra uppenbar fara för skogsbrand. Meteorologiska institutet skall se till att information om varningen för skogsbrand sprids i nödvändig omfattning.

28 §

Allmän handlingsskyldighet

Var och en som märker eller får veta att en eldsvädd har brutit ut eller att någon annan olycka har inträffat eller är i verhängande och som inte genast kan släcka branden eller avvärja faran är skyldig att utan dröjsmål underrätta dem som är i fara, göra närmast tillgängligt samt efter förmaniga vidta förvaltningsåtgärder.

29 §

Brandvarnare

Innehavaren av en lägenhet är skyldig att se till att bostaden förses med brandvarnare eller andra anordningar som så tidigt som möjligt

upptöcker en begynnande eldsvåda och larmar dem som finns i bostaden.

I inkvarteringslokaler och vårdinrättningar har verksamhetsidkaren samma skyldighet som anges i 1 mom.

Genom förrordning av inrikesministeriet kan närmare bestämmelser meddelas om tillräckligt antal anordningar enligt 1 och 2 mom., om lämplig placering av dem och om deras funktion.

30 §

Särskilda säkerhetskrav

Den lokala räddningsmyndigheten kan av särskilda skäl bestämma att en plats där verksamheten eller förhållandena medför större risk av vanligt för brand eller människors säkerhet eller för miljön skall utrustas med särskild släckningsmateriel och annan utrustning som underlättar räddningsarbetet samt att även andra nödvändiga åtgärder för förbyggnad av olyckor och skydd av människor och egendom vid olyckor skall vidtas på platsen.

31 §

Installation av räddningsväsendets anordningar

f garen och innehavaren av en byggnad eller konstruktion är skyldig att tillåta att de lokala räddningsmyndigheterna i byggnaden eller konstruktionen placerar anordningar som räddningsväsendet behöver. I fråga om placeringen av anordningarna tillämpas vad som i 1616 163 § markanvändnings- och bygglagen bestäms om placeringen av samhällstekniska anordningar.

32 §

Byggnaders utgångar

f garen och innehavaren av en byggnad skall se till att utgångarna och vägen till dem är framkomliga och inte är blockerade.

Vid utgångarna samt i gångar på vindar, i källare eller i lagerutrymmen får inga förremål förvaras.

Utgångarna och vägen till dem skall vid behov markeras och vara belysta på lämpligt sätt. Närmare bestämmelser om märkning och belysning meddelas vid behov genom förrordning av inrikesministeriet.

33 §

Fastigheters räddningsvägar

f garen och innehavaren av en fastighet skall se till att vägar eller andra förbindelser avsedda för utryckningsfordon (räddningsvägar) är fria och att de är markerade på lämpligt sätt.

Fordon får inte parkeras eller andra hinder placeras på räddningsvägar.

Bestämmelser om märkning av räddningsvägar meddelas genom förrordning av inrikesministeriet.

7 kap.

Brandsyn

34 §

Vad som skall ingå i brandsyn

Syftet med brandsyn är att förbygga faror som eldsvådor och andra olyckor medför för människor, egendom eller miljön.

Vid brandsyn skall det kontrolleras att byggnaden eller konstruktionen, dess omgivning samt de övriga förhållandena på platsen är sådana samt att fastighetens ägare eller innehavare har föreskriven beredskap att förbygga olyckor och avväja skador samt beredskap för befolkningskydd.

I samband med brandsynen skall också fastighetens skyddsrum inspekteras och utrustningen i skyddsrummet kontrolleras.

I samband med brandsynen skall vid behov rådgivning om hur eldsvådor och andra olyckor kan avväjas ges.

Närmare bestämmelser om vad som skall ingå i brandsynen kan vid behov meddelas genom förrordning av inrikesministeriet.

35 §

Platser där brandsyn skall förrättas

Brandsyn skall förrättas

1) i bostadshus och på platser som med hänsyn till person- och brandsäkerheten kan jämföras med bostadshus, med intervaller som bestäms i beslutet om servicenivån enligt 13 §,

2) på platser som bestäms genom förrordning av statsrådet och på vilka riskerna för person- och brandsäkerheten eller för miljön kan anses vara större än vanligt, årligen och vid behov oftare, samt

3) på platser som avses ovan i 2 punkten innan verksamheten på platsen inleds eller när det är väsentligt ändras.

Vid behov förrättas efterbesiktningar för kontroll av att föreskrifter som har meddelats vid brandsynen har iakttagits.

Av särskilda skäl kan brandsyn vid behov förrättas också vid andra tidpunkter.

Bestämmelserna i 1 mom. gäller inte platser som försvarsmakten besitter, om dessa skall hemlighållas med hänsyn till rikets säkerhet och försvarsmakten har meddelat den lokala rådningssmyndigheten att den själv sköter brandsynen. Försvarsmakten svarar för brandsynen på dessa platser, och om brandsyner bestäms vid behov nämndare genom förrordning av försvarsministeriet.

36 §

Förrättande av brandsyn

Brandsyn får förrättas av den lokala rådningssmyndigheten.

Den som förrättar brandsyn skall ges tillträde till samtliga lokaler som synen gäller. En representant för syneobjektet skall dessutom uppvisa för beskrivna planer och övriga handlingar samt för revidera hur brandsäkerheten är ordnad.

Vid brandsyn skall det föras protokoll som i allt väsentligt specificerar syneobjektet, brandsynens förlopp, inspektörens viktigaste iakttagelser, den utredning som representanten för syneobjektet förer samt slutledningar med moti-

veringar. Protokollet skall utan dröjsmål delges parterna.

37 §

Rätt att få uppgifter om byggnader

För brandsyn har den lokala rådningssmyndigheten trots sekretessbestämmelser rätt att få uppgifter ur myndigheternas byggnadsregister om byggnader samt om deras ägare och innehavare samt förteckningar över uppgifterna som grupperade enligt område, byggnadstyp eller på annat sätt.

Bestämmelserna i 1 mom. gäller inte platser som avses i 35 § 4 mom. Försvarsmakten skall ändå ge den lokala rådningssmyndigheten och närcentralen nödvändiga uppgifter om platsen för att ett rådningssuppdrag skall kunna utföras säkert och på lämpligt sätt.

38 §

Föreläggande att avhjälpa brister och avbrytande av verksamheten

Om det vid en brandsyn eller annars konstateras brister skall det bestämmas att de skall avhjälpas. Kan en brist inte avhjälpas genast, skall en frist utsättas.

Om en brist eller ett felaktigt förfarande som konstaterats i samband med brandsyn eller annars medför omedelbar olycksrisk, får rådningssmyndigheten vid behov genast avbryta verksamheten och bestämma om nödvändiga åtgärder för att förbygga olyckor. Beslutet skall iakttas omgående.

8 kap.

Sotning

39 §

Hur sotning skall ordnas

Det lokala rådningssväsendet beslutar hur sotningstjänsterna skall ordnas i dess område.

Det lokala räddningsväsendet kan i sitt område eller i en del av det

- 1) producera sotningstjänsterna själv,
- 2) skaffa sotningstjänsterna av en annan tjänsteproducent, eller
- 3) tillåta att ägaren eller innehavaren av en byggnad ingår avtal om sotning med en tjänsteproducent.

När det lokala räddningsväsendet ordnar sotningstjänsterna på det sätt som avses i 2 mom. 1 eller 2 punkten bestämmes det också sotningsavgiften.

Den lokala räddningsmyndigheten kan tillåta att ett enskilt objekt sotas av någon annan än sotare.

40 §

Behörighet för sotare

Av dem som utövar sotaryrket, av deras anställda som självständigt utför sotning och av sotare i det lokala räddningsväsendets tjänst krävs yrkesexamen för sotare.

Bestämmelser om erkännande av yrkesbehörighet som hör till området för Europeiska gemenskapens lagstiftning utfärdas genom förfordning av statsrådet.

41 §

Underrättelse om fel

Konstaterar sotaren sådana fel eller brister i eldstäder och rökkanaler som kan medföra brandfara, skall sotaren skriftligen underrätta den som representerar sotningsobjektet och den lokala räddningsmyndigheten om saken.

42 §

Sotningsförteckning

Den som utövar sotaryrket skall förföra förteckning över de objekt som han har sotat och påbegått avgiftsfritt ge den lokala räddningsmyndigheten uppgifter ur förteckningen. Uppgifterna skall sparas tio år efter utförd åtgärd.

9 kap.

Räddningsverksamhet

43 §

Vad som skall ingå i räddningsverksamheten

Till räddningsverksamheten hör att ta emot nödan, larma räddningsenheter och annan hjälp, varna befolkningen, avvärja och verkan- de olyckor, skydda och rädda människor, miljö och egendom som är i fara, släcka eldsvådor samt avvärja och begränsa andra skador och skada efter skada och efterbevakning samt ha hand om ledning, information, underhåll och andra stödfunktioner i anslutning till detta.

44 §

Ledning av räddningsverksamhet

Om inte något annat har avtalats skall räddningsledaren komma från det räddningsområde där olyckan eller faran har uppstått. Räddningsverksamheten leds av räddningsmyndigheten eller av någon annan som hör till den brandkår som avses i 5 §, till dess att räddningsmyndigheten tar över ledningen av verksamheten.

Av särskilda skäl har lässtyrelsen och inrikesministeriet rätt att ge order om räddningsverksamheten och att bestämma något annat om det som förskrivs i 1 mom. om räddningsledaren och hans område.

Om myndigheter från flera verksamhetsområden deltar i räddningsverksamheten är räddningsledaren allmän ledare. Räddningsledaren kan till sin hjälp bilda en ledningsgrupp bestående av företrädare för andra myndigheter, inrättningar och frivilliga enheter som deltar i räddningsverksamheten. Räddningsledaren kan också tillkalla experter.

Utöver räddningsmyndigheterna utför även andra personer som tjänstgör som ledare för räddningsverksamheten sina uppgifter under tjänsteansvar.

45 §

Räddningsledarens befogenheter

För att släcka en brand och förhindra att den sprider sig samt för att avvärja andra olyckor och begränsa skador har räddningsledaren, lässtyrelsen och inrikesministeriet, om situationen inte annars gör att få under kontroll, rätt att

1) beordra människor att söka skydd samt evakuera människor och egendom,

2) vidta sådana nödvändiga åtgärder som kan medföra skada på fast eller lös egendom,

3) bestämma att byggnader, kommunikations- och dataförbindelser och redskap samt materiel, redskap och förmögenheter, livsmedel, bränsle och smärjmedel samt släckningsmedel som behövs för räddningsverksamheten ställs till förfogande, samt att

4) vidta andra åtgärder som nödvändiga för räddningsverksamheten.

För gären eller innehavaren får inte beordras att överlämna sådan i 1 mom. 3 punkten avsedd egendom som han samtidigt själv behöver för att avvärja en eldsvåda eller någon annan olycka, om detta inte nödvändigt för att rätta människoliv. Det lokala räddningsväsendet skall betala full ersättning för egendom som tas i bruk samt ersätta eventuella skador på egendomen.

46 §

Skyldighet att delta i räddningsverksamhet

Räddningsledaren har rätt att förordna en arbetsför person som befinner sig på en brand- eller olycksplats eller i dess närhet och som inte hindras av ett giltigt skäl att delta i räddningsverksamheten, om detta nödvändigt för att rätta en människa eller avvärja en olycka. I en liknande situation har en räddningsmyndighet, om läget inte annars gör att få under kontroll, rätt att förordna arbetsföra personer som uppehåller sig i den kommun där olyckan har inträffat att ofördröjligen infinna sig på brand- eller olycksplatsen och delta i räddningsverksamheten. En

person har endast av giltigt skäl rätt att vägra delta.

Vid olyckor och nödfara hotar har räddningsledaren alltid rätt att beställa och också överandra brandkårer som avses i 5 §. En industribrandkår eller annan anstaltsbrandkår får dock bara anlitas om anstaltsstyrelsens överläggning inte väntas.

Den som har förordnats att delta i räddningsverksamhet får inte lämna brand- eller olycksplatsen för när räddningsledaren har gett lov.

47 §

Släckvatten

Kommunen svarar inom sitt område för att det lokala räddningsväsendet har tillgång till släckvatten.

48 §

Efterröjning och efterbevakning

När brandkårens åtgärder inte längre behövs för den som gör eller innehar objektet skyldig att svara för efterröjning och efterbevakning efter en eldsvåda. Tidpunkten avgörs av räddningsledaren.

Om gären eller innehavaren av objektet inte kan nås eller inte svarar för efterröjningen och efterbevakningen, har räddningsledaren rätt att vidta nödvändiga åtgärder på gärens eller innehavarens bekostnad.

49 §

Internationell räddningsverksamhet

Utöver det som har överenskommits mellan stater kan inrikesministeriet på begäran av en stat eller en internationell organisation besluta att genom räddningsväsendet ge bistånd till utlandet, när detta motiverat för att skydda människor, miljön eller egendom. Inrikesministeriet kan vid behov begära bistånd från utlandet.

10 kap.

Befolkningsskydd

50 §

Befolkningsskyddsberedskap

I befolkningsskyddsberedelserna under normala förhållanden skall ingå att göra upp planer och ge utbildning för undantagsförhållanden, bygga skyddskonstruktioner, upprätta lednings-, bevaknings- och larmsystem samt dataförbindelser och att skapa beredskap för evakuering, redningsverksamhet, första hjälpen, förserjning av befolkningen samt rening och rengöring.

51 §

Inspektion av beredskapen

Redningsmyndigheterna kan förutse inspektioner för att förvissa sig om att beredskapen inför storolyckor och inom befolkningsskyddet uppfyller lagens krav. Den som förutser inspektion har rätt att få tillträde till de lokaler som skall inspekteras, dock inte till bostäder eller platser som avses i 35 § 4 mom., samt att få uppgifter om planer och andra beredskapsåtgärder som krävs i denna lag eller i en med stöd av lagen utförd ordning av statsrådet eller av ett ministerium.

52 §

Myndigheternas rätt att få uppgifter

Utan hinder av tystnadsplikten och i syfte att hålla personal i beredskap för befolkningsskyddsuppgifter har redningsmyndigheterna rätt att

- 1) få behövliga befolkningsdata av de myndigheter som avses i lagen om registerförvaltningen (166/1996),
- 2) avgiftsfritt få uppgifter av försvarmakten om en väpnad befriad från krigstida tjänst, samt

3) avgiftsfritt få uppgifter av andra myndigheter och sammanslutningar om personer i deras tjänst som hålls i beredskap, även om deras ålder, utbildning, yrke och arbetsförhållanden samt om att de hålls i beredskap av myndigheterna eller sammanslutningarna för att förstärka deras egen verksamhet under undantagsförhållanden.

För befolkningsskyddet har en redningsmyndighet utan hinder av tystnadsplikten rätt att ur myndigheternas register få uppgifter om byggnader, fastigheter och lokaler, deras ägare, innehavare och ansvärdamål, specificerade och grupperade på det sätt som behövs för befolkningsskyddet och anknytande förberedelser.

Redningsmyndigheterna och kommunikationsministeriet har utan hinder av tystnadsplikten rätt att för evakuering och annat befolkningsskydd avgiftsfritt få uppgifter ur

1) fordonsregistret enligt 3 § lagen om ett datasystem för vägtrafiken (819/1989) om fordon och fordonstyp jämte identifieringsuppgifter och uppgifter om ägare och innehavare samt kontaktinformation om dem,

2) kårregistret enligt lagrummet i 1 punkten om kårinnehavare jämte kontaktinformation om dem samt om förarbeförhållande kårklass, samt ur

3) fordonsregistret enligt lagrummet i 1 punkten samt ur informationshanteringssystemet för transportmateriel under kristider, som baserar sig på myndigheternas reserveringsuppgifter med tanke på undantagsförhållanden.

Rätten att få de uppgifter som avses ovan i denna paragraf gäller också uppgifter som lämnas genom teknisk anslutning eller annars i elektronisk form.

53 §

Skyldighet att delta i befolkningsskyddsutbildning

Inrikesministeriet och länsstyrelserna kan förordna ledningen och annan specialpersonal inom befolkningsskyddet att delta i befolkningsskyddsutbildning under högst tio dygn om året.

54 §

Kallelse till befolkningsskyddsutbildning

Inrikesministeriet och lärostyrelserna eller, på uppdrag av dessa, Riksbildningsinstitutet kallar skriftligen in de personer som förordnats att delta i befolkningsskyddsutbildning.

55 §

Befrielse från befolkningsskyddsutbildning

På ansökan av den som förordnats att delta i befolkningsskyddsutbildning kan den myndighet som utfärdat kallelsen bevilja uppskov med eller befrielse från utbildningen på grund av kroppsskada, sjukdom eller av någon annan giltig orsak. Under utbildningens gång kan utbildningsanordnaren av ovan nämnda orsaker medge befrielse från utbildningen.

56 §

Hälsovård för dem som deltar i befolkningskyddsutbildning

Den som förordnats att delta i befolkningskyddsutbildning har under utbildningen rätt till avgiftsfri hälso- och sjukvård samt medicin, om personen under utbildningens gång insjuknar i en sjukdom som kräver vård. En studerande har också rätt till avgiftsfri läkarundersökning vid ankomsten till utbildningen, om den studerande uppger sig vara sjuk eller på grund av sitt hälsotillstånd på annat sätt avser att delta i utbildningen, och utbildningsanordnaren inte anser sig kunna befria den studerande från utbildningen.

57 §

Ekonomiska förmåner för dem som deltar i befolkningsskyddsutbildning

De som förordnats att delta i befolkningskyddsutbildning får av läroanstalten gratis logi samt reseersättning enligt bestämmelserna om

ersättning för statstjänstens resekostnader i statens tjänstekollektivavtal.

Till andra offentligt anställda arbetstagare som deltar i utbildningen kan vid behov i stället för dagpenning enligt statens tjänstekollektivavtal betalas ersättning och dagpenning motsvarande reservistlönen för värvningsplikliga som har inkallats till reservens repetitionsövningar.

58 §

Befolkningsskyddsuppgifter i anslutning till anställningsförhållande

Befolkningsskyddsuppgifter som staten, en kommun, en samkommun eller ett annat offentligt samfund, ett arbetsverk, en inrättning eller ett statligt affärsverk har ansvar för samt beredskap för sådana uppgifter ingår i tjänsteåliggandena för deras tjänsteinnehavare och befattningshavare och i arbetsuppgifterna för deras anställda i arbetsavtalsförhållande. Detsamma gäller deltagande i utbildning som behövs för dessa uppgifter.

59 §

Skyddsorter

För beredning och verkställighet av befolkningskyddet kan inrikesministeriet beskriva att ett bostättnings-, industri- eller trafikcentrum eller något annat därmed jämförbart centrum skall vara skyddsort.

60 §

Skyldigheten att inrätta skyddsrum i samband med nybygge

För garen till ett nybygge skall i byggnaden eller dess närmhet inrättas ett skyddsrum som kan bedömas vara tillräckligt stort för dem som bor eller annars uppehåller sig i byggnaden. Närmare bestämmelser om skyddsrummets storlek och läge utfärdas genom förordning av statsrådet. Skyldigheten att inrätta skyddsrum gäller dock inte en tillfällig byggnad som inte i användning hålls längre än fem år.

Skyddsrum skall inrättas för en byggnad eller byggnadsgrupp på samma tomt eller byggnadsplats, om våningsytan minst 600 m² och byggnaden eller byggnadsgruppen används som bostad eller arbetsplats.

När skyldigheten att inrätta skyddsrum för en nybyggnad bestäms, beaktas inte byggnader som redan finns på samma tomt eller byggnadsplats och som har ett skyddsrum eller byggnader från vilkas fridigställande det har förlutit en längre tid än fem år när bygglov ges.

Den myndighet som beviljar bygglov kan efter att ha hört rådningsmyndigheten inom området tillåta att ett gemensamt skyddsrum inrättas för två eller flera byggnader, förutsatt att skyddsrummet inrättas inom fem år från det att den första byggnaden fridigställs.

61 §

Skyldigheten att inrätta skyddsrum i samband med ombyggnad eller reparation

Om det på en skyddsort i en fridig byggnad som saknar skyddsrum utförs en med nybyggen jämförbar ombyggnad eller reparation som gäller minst 1 000 m² våningsyta och förutsätter bygglov, och byggnaden därefter används som bostad eller arbetsplats, skall ett skyddsrum inrättas i samband med ombyggnaden eller reparationen, om detta möjligt utan stora svårigheter och till rimliga kostnader.

Om användningsändamålet för en på en skyddsort belägen fridig byggnad vars våningsyta omfattar minst 1 000 m² och som inte används som bostad eller arbetsplats ändras så att bygglov eller åtgärdsstillstånd krävs, och byggnaden därefter stadigvarande används som bostad eller arbetsplats, skall ett skyddsrum inrättas i samband med ombyggnaden, om detta möjligt utan stora svårigheter och till rimliga kostnader.

62 §

Undantag från skyldigheten att inrätta skyddsrum

Bestämmelserna i denna lag om skyldigheten att inrätta skyddsrum gäller inte särskilda konstruktioner för att skydda gårdsbruksproduktion.

Produktionsbyggnader för gårdsbruk beaktas inte när skyldigheten att inrätta skyddsrum enligt denna lag bestäms.

63 §

Allmänna skyddsrum

Om de som bor, uppehåller sig eller rör sig utomhus på en skyddsort inte kan anses bli tillräckligt skyddade enligt bestämmelserna i detta kapitel och om deras säkerhet inte heller annars kan tryggas, skall kommunen inrätta behövliga skyddsrum för dem.

64 §

Ledningscentraler

Det lokala rådningsväsendet och kommunen skall ha en ledningscentral där verksamhet kan bedrivas under undantagsförhållanden.

65 §

Hur skyddsrum skall inrättas

Ett skyddsrum skall ge dem som uppehåller sig där skydd mot eventuella verkningar av vapen. Närmare bestämmelser om kraven på skyddsrummens storlek och konstruktion utfärdas genom förrordning av statsrådet och bestämmelser om tekniska detaljer genom förrordning av inrikesministeriet.

66 §

Beviljande av lättnader

Länsstyrelsen kan av synnerligen vägande skäl i enskilda fall bevilja befrielse från den lagstadgade skyldigheten att inrätta skyddsrum.

Den myndighet som beviljar bygglov kan efter att ha hört räddningsmyndigheten inom området medge undantag från kraven på skyddsrum i förordning av statsrådet eller inrikesministeriet eller från kravet i förordning av statsrådet i fråga om skyddsrumsläge, om det finns grundad anledning till undantag och detta inte väsentligt förminskar möjligheterna att få skydd.

67 §

Användning av skyddsrum och befolkningsskyddsmateriel under normala förhållanden

Skyddsrum samt redskap och anordningar som avsedda för befolkningsskyddet får användas för annan verksamhet om de utan dröjsmål kan ställas till befolkningsskyddets förfogande. Närmare bestämmelser om omedelbar tillgång till skyddsrum samt redskap och anordningar som avsedda för befolkningsskyddet utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet.

68 §

Styrning av befolkningsskyddsplaneringen

Inrikesministeriet kan meddela myndigheter och enskilda allmänna anvisningar om befolkningsskyddets personalstyrka, materialvolym och organisation samt om beredningen och verksamheten av befolkningsskyddet och om nödvändigt samarbete kring dem. Lärostyrelsen har motsvarande rätt inom lärovet.

11 kap.

Räddningsväsendets personregister

69 §

Åtgärdsregister

För uppföljning och utvecklande av räddningsväsendet samt för utredning av olyckor får den lokala räddningsmyndigheten föra ett personregister. I registret får sådana uppgifter införas som registreras i n-dcentraldatasystemet

enligt 7 § lagen om n-dcentraler (157/2000) och som n-dcentralen med stöd av 9 § lagen om n-dcentraler har lämnat ut till räddningsväsendets ansvariga registerförare.

Utöver de uppgifter som avses i 1 mom. får i räddningsväsendets åtgärdsregister införas uppgifter som gäller

- 1) remissärendet för åtgärden,
- 2) typen av olycka,
- 3) tekniska detaljer om olyckan samt dess förlopp,
- 4) räddnings- och bekämpningsmetoder som tillämpats i samband med åtgärden,
- 5) personalresurser som använts för åtgärden,
- 6) fordon och annan materiel som använts i samband med åtgärden,
- 7) räddningsverksamhetens resultat,
- 8) skador som olyckan föranlett, samt
- 9) orsakerna till olyckan.

Uppgifterna i registret får utan hinder av sekretessbestämmelserna utlämnas till en n-dcentral, en räddningsmyndighet, Konsumentverket och säkerhetsteknikcentralen för räddningsverksamhet eller tillsyn samt till andra myndigheter och forskningsinstitut för undersökning av olyckor eller vetenskaplig forskning, vid behov även genom teknisk anslutning. Åtgärdsregistret får användas för statistikföring, förutsatt att inga personer kan identifieras i statistiken. I övrigt gäller i fråga om utlämnande av uppgifter vad som bestäms i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

Personuppgifter skall utplånas ur åtgärdsregistret när det inte längre kan anses motiverat att bevara uppgifterna i det syfte som anges ovan, dock senast fem år från det att uppgifterna har mottagits. En kasslig uppgift som avses i 11 § 3 eller 4 punkten personuppgiftslagen (523/1999) skall dock utplånas senast två år efter att den mottagits.

70 §

Befolkningsskyddets personregister

I syfte att upprätthålla en befolkningsskyddsenhet får en myndighet, en anstalt eller en sammanslutning med ansvar för befolkningsskydds-

uppgifter eller beredskap för dem inrättas ett personregister över de personer som hör till eller reserverats för enheten. I registret får utöver de registrerades namn antecknas deras födelsedatum, civilstånd, yrke, utbildning, adress och annan kontaktinformation samt uppgifter om kyrkort och kyrkortsklass och vårdnad om minderåriga.

Uppgifterna i ett personregister för befolkningsskyddet skall kontrolleras med minst fem års mellanrum efter det anteckning gjorts och kontrollerats, eller utplånas.

71 §

Befolkningsskyddets fastighetsregister

För befolkningsskyddet och förberedelser för det får den ansvariga myndigheten inrätta ett register över skyddsrum samt över fastigheter, byggnader och lokaler där evakuerade och förflyttad egendom kan inrymmas. I registret får införas uppgifter om vem som äger eller innehar lokalerna, i vilket skick de äro samt om deras aktuella användning och antalet boende. I registret får också införas uppgifter om byggnader i vilka produktionsanläggningars, myndigheters och inrättningars driftsställen samt ledningscentraler och enheter temporärt kan inrymmas under undantagsförhållanden.

Registren får inrättas med hjälp av uppgifter som utlämnats av den myndighet som svarar för registrering av fastigheter, byggnader och lokaler. Uppgifterna i ett register skall kontrolleras med fem års mellanrum efter det anteckning gjorts och kontrollerats, eller utplånas.

72 §

Övervakningsregister

För förhållande av brandsyn samt övervakning av driftssäkerheten i byggnader och anordningar kan den lokala räddningsmyndigheten för ett personregister med uppgifter om övervakningsobjekten samt om deras ägare och innehavare. Registret får inrättas med hjälp av upp-

gifter som med stöd av 37 och 42 § samt 52 § 2 mom. erhållits för tillsyn.

Uppgifterna i övervakningsregistret skall kontrolleras och onödiga uppgifter utplånas med bestämda mellanrum i samband med att brandsyn förordnas, dock senast tio år efter det att föregående anteckning gjordes.

12 kap.

Finansiering av räddningsväsendet samt arvoden och ersättningar

73 §

Ansvar för räddningsväsendets kostnader

För räddningsväsendets kostnader svarar den som skyldig att vidta en åtgärd eller skatta en uppgift eller sätta för åtgärden eller uppgiften, om inte något annat bestäms i denna lag.

74 §

Statens deltagande i upprätthållandet av beredskapen

Staten kan delta i upprätthållandet av räddningsväsendets beredskap genom att skaffa specialmateriel eller finansiera bestämd verksamhet, om det av någon särskild anledning förordnas. I så fall skall materielen skaffas eller verksamheten finansieras med statens medel.

75 §

Ersättning för bistånd vid räddningsverksamhet

Om ett räddningsområde bistår ett annat område med materiel och manskap eller på annat sätt skall det mottagande området betala full ersättning, om inte något annat avtalas.

Den som lämnar handräddning skall avtala med räddningsmyndigheten om eventuell ersättning för handräddning som ges enligt 6 § 3 mom.

76 §

Släckningskostnader för skogs- och markbränder

Om en skogs- eller markbrand har spritt sig till flera % ett räddningsområde, betalas släckningskostnaderna av det område där branden började, om inte något annat avtalas. De övriga områdena skall betala sin andel av dessa kostnader i förhållande till den eldhögjade arealen eller enligt någon annan skälig grund.

77 §

Understöd enligt prövning

Om ett räddningsuppdrag har vällat det lokala räddningsväsendet exceptionellt stora kostnader, kan räddningsväsendet inom de gränser som anges i statsbudgeten beviljas understöd enligt prövning.

Om befolkningsskyddsåtgärder vällar en kommun eller det lokala räddningsväsendet särskilt betungande kostnader, kan dessa beviljas understöd enligt prövning för kostnaderna inom de gränser som anges i statsbudgeten.

På statsunderstöd enligt denna lag tillämpas statsunderstödslagen (688/2001).

78 §

Skadestånd

Beträffande skadestånd gäller i övrigt bestämmelserna i skadeståndslagen (412/1974).

79 §

Arvode och ersättningar till den som förordnats att delta i räddningsuppgifter

Till den som med stöd av 46 § har förordnats att delta i räddningsuppgifter skall det lokala räddningsväsendet betala ett skäligt arvode.

Till den som deltagit i räddningsverksamhet betalar det lokala räddningsväsendet ersättning för kläder, utrustning och arbetsredskap som har förstörts eller förkommit, förutsatt att skadeansvaret har gjorts till räddningsledaren så snart som möjligt. Ersättning skall skäns skriftligen hos det lokala räddningsväsendet inom tre månader efter det skadan inträffade.

80 §

Ersättning för olycksfall i samband med räddningsverksamhet och befolkningsskydd

För olycksfall eller yrkessjukdom som drabbat en person i räddningsverksamhet eller befolkningsskyddsuppgifter betalas ersättning av statens medel enligt samma grunder som för olycksfall i arbetet eller yrkessjukdom, till den del som den skadade inte har rätt till en minst lika stor ersättning enligt någon annan lag. Rätt att få ersättning har den som

1) med stöd av 46 § har förordnats att bistå vid räddningsverksamhet,

2) med stöd av 53 § har förordnats att delta i befolkningsskyddsutbildning,

3) hör till det lokala räddningsväsendets avtalsbrandkår men inte förberedd till ersättningar enligt 1 § lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948), eller

4) hör till en industri- eller anstaltsbrandkår som inte för områdets avtalsbrandkår, om ett olycksfall har inträffat där brandkåren har deltagit i räddningsverksamhet utanför anstalten.

Till den som hör till en lokal avtalsbrandkår och som avses i 1 mom. 3 punkten betalas ersättning av statens medel också för ett olycksfall som har inträffat i samband med utbildning inom brandkåren, fastighets- och materielvård eller sjuktransport.

Ett väsende som gäller betalning av ersättning av statens medel med stöd av denna paragraf behandlas av Statskontoret.

13 kap.

Ändringssökande, tvångsmedel och straff

81 §

Ändringssökande

förändring i ett beslut som en statlig myndighet har fattat med stöd av denna lag ska ges genom besvär i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996). Också beslut som en rådningsmyndighet har fattat med stöd av 30 och 38 §, 45 § 2 mom. eller 80 § samt beslut som rådningsledaren har fattat med stöd av 48 § 2 mom. överklagas i den ordning som bestäms i förvaltningsprocesslagen.

Om inte besvärsmyndigheten bestämmer någonting annat, skall ett förvaltningsbeslut trots besvär iakttas omedelbart.

Rättelse eller ändring i beslut som bygglovsmyndigheten fattar med stöd av denna lag ska ges på det sätt som bestäms i markanvändnings- och bygglagen.

82 §

Vite och hot om tvångsutförande

Om någon vidtar åtgärder i strid med bestämmelserna i 9, 14, 22, 29, 30, 38, 42, 47, 60, 63 eller 64 § eller med bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av dem eller försummar skyldigheter som grundar sig på dem, kan rådningsmyndigheten genom sitt beslut åtgärda den försumliga att inom en viss tid råta till vad som har gjorts eller försummats. Ett förbud eller en föreskrift som meddelats av en myndighet kan förenas med vite eller hot om att den försummade åtgärden vidtas på den försumliges bekostnad.

När ett vande enligt denna lag gäller vite eller hot om tvångsutförande eller hot om avbrytande, iakttas i övergripande bestämmelserna i viteslagen (1113/1990).

83 §

Straff

Den som

1) Åsidosätter skyldigheter enligt 21 § 2 mom., 22 § 1 mom., 23, 25, 26, 28, 29, 30, 32, 33 eller 38 §, 45 § 1 mom. eller 46 § 1 mom. eller enligt bestämmelser som meddelas med stöd av dessa lagrum eller annars handlar i strid med en skyldighet som föreskrivs i dessa lagrum eller i bestämmelser som har meddelats med stöd av dem, eller

2) bryter mot förbudet i 24 § eller 46 § 3 mom.,

skall, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för rättsförförseelse dömas till böter.

Den som åsidosätter sin skyldighet att delta i utbildning enligt 53 § skall, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för befolkningsskyddsförförseelse dömas till böter.

84 §

Domseftergift

När någon har brutit mot ett förbud som har meddelats med stöd av denna lag och förstås med vite, kan domstolen avstå från att döma honom till straff för samma gärning.

14 kap.

Särskilda bestämmelser

85 §

Tystnadsplikt

Den som hör till rådningsväsendets personal eller deltar i rådningsverksamhet får inte på ett för rådningsväsendet obehörigt sätt utnyttja eller olovligen rätta omständigheter som han har fått kännedom om i uppdraget och som enligt lag eller med stöd av lag skall hållas hemliga eller som gäller en enskild persons affärs- eller yrkes-

hemlighet, ekonomiska ställning, personliga förhållanden eller hushållsstånd.

Genom lag förreskrivs om förjande av sekretessbelagda uppgifter för en myndighet eller ett organ som sköter ett offentligt uppdrag. Trots tystnadsplikten får i enskilda fall sådana uppgifter förjas som nödvändiga för att skydda liv eller hälsa eller avvärja betydande skador på miljön eller egendom.

Till straff för brott mot tystnadsplikten enligt denna paragraf döms enligt 38 kap. 1 eller 2 § strafflagen (39/1889), om inte gärningen utgör brott enligt 40 kap. 5 § strafflagen.

86 §

Skyldighet att lämna statistiska uppgifter

Den lokala räddningsmyndigheten skall tillstå inrikesministeriet och länsstyrelsen uppgifter om räddningsverksamhetens prestationer, resurser, arrangemang och andra beredskapsåtgärder samt uppgifter ur Åtgärdsregistret som behövs för statistik. Uppgifterna kan vid behov lämnas ut genom teknisk anslutning och de kan även innehålla sekretessbelagd information.

Genom förordning av inrikesministeriet kan närmare bestämmelser vid behov meddelas om lämnande av statistiska uppgifter.

87 §

Undersökning av olyckor

Den lokala räddningsmyndigheten skall bedöma och vid behov också undersöka orsaken till en eldsvåda. Om det finns skäl att misstänka att en eldsvåda eller någon annan olycka har orsakats uppsåtligen eller av oaktsamhet, skall räddningsmyndigheten anmäla saken till polisen.

Inrikesministeriet kan bestämma att en särskild undersökning skall verkställas av en eldsvåda eller någon annan olycka.

Den som utför undersökningen har rätt att få tillträde till olycksplatsen, för undersökningen nödvändiga handlingar av förträdaren för olycksplatsen och uppgifter av räddningsmyndigheterna samt att ta prover på olycksplatsen.

Samma rätt gäller en lokal räddningsmyndighet som utreder orsaken till en eldsvåda.

88 §

Handräckning av polisen

Polisen är skyldig att ge handräckning som behövs för inspektion eller syn enligt 36 och 51 § för att förbygga en sådan olycka som avses i 38 § 2 mom. och vid undersökning av olyckor enligt 87 § 3 mom.

89 §

Räddningsmyndigheternas uniformer och identitetskort

Räddningsmyndigheterna skall i tjänsteuppdrag bära uniform, om inte uppdragets art eller natur förutsätter något annat.

Räddningsmyndigheterna skall i tjänsteuppdrag bära ett identitetskort som anger tjänsteställningen.

Genom förordning av inrikesministeriet meddelas närmare bestämmelser om räddningsmyndigheternas uniformer och om anknytande beteckningar för tjänsteställning samt om räddningsmyndigheternas identitetskort, som anger tjänsteställning.

90 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet.

91 §

Ikraftträdelsebestämmelse

Denna lag träder i kraft den 200 .

Genom denna lag upphävs lagen den 30 april 1999 om räddningsverksamheten (561/1999) jämte ändringar.

När denna lag träder i kraft iakttas dessutom följande:

1) tills nändcentralverksamheten överförs på staten skall kommunerna driva en nändcentral i de larmkretsar som avses i 11 § 1 mom. i den upphädda lagen om räddningsväsendet; i fråga om nändcentraler som drivs av kommunerna samt behörighetskraven för deras personal och dispens från behörighetskraven gäller det som bestäms i lagen om räddningsväsendet eller med stöd av den tills verksamheten överförs på staten,

2) utan hinder av 40 § i denna lag anses den som före den 1 november 2000 minst fem år i en eller flera omgångar har varit anställd som sotare i en kommun eller av en sotarförretagare alltså behörig för motsvarande uppgift,

3) ansvaret för ett avtal om sotningstjänst som kommunen har ingått med stöd av 38 § i den upphädda lagen om räddningsväsendet övergår på det lokala räddningsväsendet, om inte sotaren innan denna lag träder i kraft kräver att avtalet skall sändas upp,

4) uppgifterna i räddningsväsendets personregister som förs av kommunerna och som avses i 12 kap. i den upphädda lagen om räddningsväsendet överförs till det lokala räddningsväsendets personregister,

5) besluten om servicenivån enligt 13 § skall vara fattade senast ett år efter att denna lag har trätt i kraft,

6) på det som i andra lagar och i förrordningar av statsrådet eller ett ministerium förskrivs om kommunala brandkårer, kommunernas brandchefer och kommunernas brand- eller räddningsmyndigheter tillämpas i stället bestämmelserna i denna lag om det lokala räddningsväsendet och dess motsvarande organ och tjänsteinnehavare,

7) förrordningar av inrikesministeriet som har utfärdats med stöd av den upphädda lagen om räddningsväsendet gäller till dess att giltighetstiden för dem går ut eller till dess att inrikesministeriet upphäver dem, dock högst tre år efter att denna lag har trätt i kraft.

tgälder som verkställigheten av lagen förutses för vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av 14 § lagen om tryckbärande anordningar

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen den 27 augusti 1999 om tryckbärande anordningar (869/1999) 14 § 1 mom. 2 punkten som följer:

14 §

Utan hinder av de sekretessbestämmelser som gäller utlämnande av uppgifter har tillsynsmyndigheten för övervakningen av att denna lag följs rätt att

ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó

2) av arbetarskyddsmyndigheterna och räddningsmyndigheterna få uppgifter om skador i fråga om tryckbärande anordningar,

ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó

Denna lag träder i kraft den 200 .

Lag

om ändring av 10 § lagen om förströelseanordningar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 10 februari 1995 om förströelseanordningar (164/1995) 10 § 2 mom. som föl-
jer:

10 §

Denna lag träder i kraft den 200 .

Tillsyn

ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó
Den lokala redningsmyndigheten har rätt att
föra en besiktning som avses i 1 mom.
2 punkten.
ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó

Lag

om ändring av 8 § lagen om plantmaterial

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 16 december 1994 om plantmaterial (1205/1994) 8 § 3 mom., sådant det lyder i
lag 727/2000, som följer:

8 §

Rätt att verkställa inspektioner och få upplys-
ningar

na enligt denna lag ge tillsynsmyndigheterna
handräkning vid utförandet av uppgifter enligt
denna lag eller bestämmelser och föreskrifter
som utfärdats med stöd av den.

ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó ó
Polis-, tull- och redningsmyndigheterna ska
skyldiga att på begäran av tillsynsmyndigheter-

Denna lag träder i kraft den 200 .

RSv 296/2002 rd — RP 192/2002 rd

Helsingfors den 17 februari 2003
